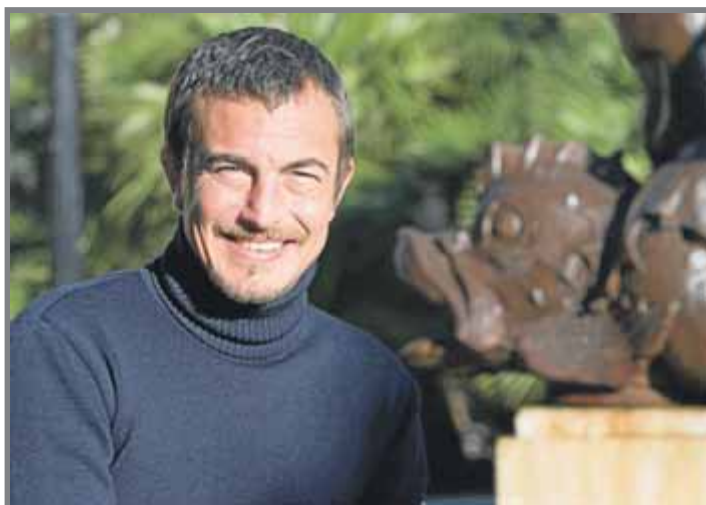

Melancòlica bogeria

Olivier Bourdeaut (Nantes, 1980) va debutar amb aquesta novel·la, dotada d'un joc de peus lleuger, que el va catapultar a l'èxit. Un dels llibres més venuts a França l'any passat i el carnet de ball ple de lectors, crítics i traduccions a altres llengües. Amb l'excusa –que va ser també el capriciós detonant de l'escriptura del seu autor, després d'alguns projectes fallits– de la cançó del músic *country* J.J. Walker, *Mr. Bojangles*. Un tema que va ser interpretat per artistes com ara Frank Sinatra, Neil Diamond i Nina Simone, i aquesta última –probablement la millor de totes– és la versió que la veu protagonista recorda sempre a la casa de la seva infantesa. Una cançó com un sortilegi, un disc que la seva mare –personatge amb trastorn mental que durant anys només pot semblar excèntric o dispar i divertit– i el seu pare es posen a l'estèreo per ballar. El típic vinil que sobreviu a totes les mudances.

El ball és la manera com els seus pares deixen fora el món, ordenen el seu particular univers on també hi són el narrador i una mascota –una mica ridícul, s'ha de dir tot, el paper Disney d'aquesta a la novel·la– i algun esporàdic visitant. La història dels pares –punt de vista del jove que recorda quan era nen– és una història d'amor absoluta i sense regles o convencions socials on la rutina és un enemic, i dels més ferotges.

Des d'un principi comprovem que la mare del protagonista és una persona amb

un desequilibri vitalista que veu la vida des d'un parany entusiasta i arrossegador. El pare li segueix el joc sense que li costi gaire. Una festa perpètua que Bourdeaut ens presenta com el ball aquell que tots tenim a l'imaginari (més *La La Land* que *Pulp Fiction*, això sí). La seva prosa és ràpida, lleu, ni mossega ni embruta i tant et pot desesperar com enamorar. Té l'aroma francès de les Amélie que han existit i existiran en aquest món, el Capra de viu com vulguis i fes el que et dicti el cor i altres bagatel·les romàntiques.

Tot això està bé –si t'agrada, és clar– però, més enllà de l'ofici del novel·lista, no deixa de ser un cert mecanisme de la nos-

tra sensibleria nostàlgica. Té moments divertits, sap entretenir i engrescar a estones la trama –el segrest de l'hospital psiquiàtric, per exemple– i probablement, amb això, ja hauria venut molts llibres i guanyat adhesions.

Però el que fa aquest llibre una novel·la més complexa és el talent d'Olivier Bourdeaut per anar enfosquant les habitacions de la casa, la sala de ball, la ment de la mare del narrador. De mica en mica et vas adonant que, en realitat, ni els protagonistes ni tu sabíeu què estaveu llegint, què estava passant. És meritori com en poc més de cent pàgines la comedieta lleu es transforma en una narració fosca i melancòlica, o potser trista. Com la història d'amor boja acabarà en una tragèdia d'amor entre una boja i un addicte a la bogeria, una persona que va ser capaç de crear un món del revés per allargar el ball, per retenir la persona estimada i estimar-la el màxim temps possible. Transformar un plantejament Capra en un final John Ford. Un deliri en un malson.

Aconseguir aquest cromatisme de llums i sentiments sense perdre el pas ni trepitjar els peus dels lectors només es pot fer si el novel·lista, a banda del talent, està en estat de gràcia. El somriure se'ns congela. La cançó –la malaltia– ens porta al costat fosc, el moment en què les forces ens abandonen i mirem al nostre voltant i comprovem que el món que creiem nostre ja no existeix i hem de sortir d'escena, deixar de fer el ridícul. *

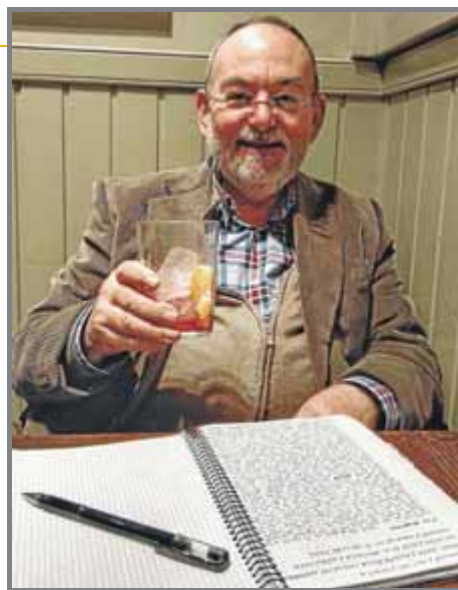
Olivier Bourdeaut
ha publicat una obra que transita de la comèdia al drama
ALBERT SALAMÉ

ESPERANT MISTER BOJANGLES
Olivier Bourdeaut
Traducció: Yannick García
Editorial: Salamandra
Barcelona, 2017
Pàgines: 144
Preu: 16 euros

que fos sobretot un observador, com a personatge actiu, Serafi engega a la segona meitat del llibre. És també la veu que explica la col·lectivitat dels de la seva època, com si la seva veu fos els transfons comarcal d'aquelles notícies més generals dels diaris. Més gran que l'hereu Romanyà, parla d'un món d'adults del qual Pijoan no va formar part.

Per tal que el record fos més rodó, he trobat a faltar a *Tempus fugit* el punt de vista femení. Més enllà de l'entorn familiar, és clar. En conjunt, però, uns capítols a cavall de la candidesa i de la duresa dels anys de postguerra. Força més un testimoni que no un exercici de nostàlgia, un seguit d'escenes dibuixades amb el pinzell d'una prosa de sintaxi allargada, lluny del català de frase

Joaquim Pijoan, brindant / JORDI CASAÑAS

curta d'avui. Precisos, clars, ben pensats, els adjectius, en general, arriben en companyia d'altres. Tal com devia ser també la vida de cadascú en una Vall d'Aro que era sobretot familiar. En un dels capítols que m'han semblat més rodons, Pijoan comença descrivint un despertar a la vall i el continua cedint la veu a un parell de germans bosquetans, clients de l'hostal Romanyà, més grans que ell, populars, irrepetibles en el món uniformitzat d'aquesta època. A *Tempus fugit* no hi ha arquetips: tot són personatges perquè el món que hi narra és un món viscut. Molt possiblement continuarà sense interessar gaire ningú, però *Tempus fugit* és a un pas de ser una novel·la que només es pot escriure cap al final d'una vida. *

TEMPUS FUGIT
Joaquim Pijoan
Editorial: Gregal.
Maçanet de la Selva,
2017
Pàgines: 265
Preu: 18,50 euros